

СОЦІАЛЬНА ПЕДАГОГІКА

Воробей К.М.

студентка,

*Миколаївський національний університет
імені В.О. Сухомлинського*

ЛІТНІ ТАБОРИ ДЛЯ ЛЮДЕЙ ПОВАЖНОГО ВІКУ

Значне збільшення частки людей похилого віку у загальній структурі населення впливає практично на всі сфери життєдіяльності, що стосуються сфер політики, економіки, медицини, освіти, загально-соціальних інститутів та взагалі на соціальну політику держав [1]. За статистикою, кожен п'ятий українець – людина похилого віку. Згідно із соціологічними прогнозами, до 2050 року їхня кількість може збільшитися до 38%. Проблема допомоги людям літнього віку визнана на міжнародному рівні. Виконуючи рекомендації Мадридського міжнародного плану дій щодо старіння в рамках проекту Фонду народонаселення ООН, Україна починає роботу в цьому напрямі. Але поки що проблем більше, ніж досягнень: дефіцит кваліфікованих кадрів, фінансів, відсутність державної програми медико-соціальної допомоги пенсіонерам. Про те, в якому тяжкому становищі перебувають самотні люди похилого віку в будинках престарілих, які цілком залежать від держави, і говорити не доводиться [2].

Люди похилого віку не тягар для суспільства, вони можуть бути і шансом поліпшити стандарт життя в країні, потужним чинником гуманізації соціуму. Але важливо підкреслити, що соціальна ізоляція в довгостроковій перспективі робить нестерпним життя для всіх. Це вирішальне запитання: чи можуть наші суспільства обійтися без свого старого компонента, без тих більш уразливих, менш самодостатніх, бідніших старих людей, які не виробляють і – що ще

гірше – навіть не споживають? [2]. Тому існує потреба в удосконаленні роботи з цією категорією населення. Реформування повинно охопити механізми соціальної роботи з людьми похилого віку та систему послуг, які вони отримують. Покращити якість життя літніх людей, визнати їх досвід і життєві досягнення, підвищити їх соціальний статус. Потрібно створити умови для активної участі людей похилого віку у суспільному житті, сприяти подоланню їх ізольованості шляхом організації різноманітних заходів [3].

Зараз, створюється все більше проектів для захисту дитинства, але у дітей та літніх людей багато схожого. Вони всі потребують нашої особливої уваги. Тобто, поруч із забезпеченням дозвілля для дітей та молоді, літні люди завжди чомусь залишалися обділеними увагою. Тому вважаю, що поруч з таборами для дітей, маємо створювати й табори для літніх людей. Ідея літніх таборів для старшого покоління з'явилася в США наприкінці 50-х років, і відтоді не втрачає своєї популярності. Засновниками першого такого табору була директор Бронкського будинку для престарілих Роуз Тишман і громадська активістка Іфігенія Сульзбергер. Більшість людей похилого віку у будинках престарілих самотні, не мають нікого, хто міг би турбуватися про них і нічого, що могло б їх зацікавити. Це наштовхнуло Іфігенію Сульзбергер на думку, що два тижні на природі, в літньому таборі, могли б чудово допомогти літнім людям знову відчувати радість життя. На сьогодні в США існує близько 800 літніх таборів для стареньких, і їхня кількість щороку зростає приблизно на 10%. Такий відпочинок може стати чудовою альтернативою, скажімо, мандрівкам на море або в гори, позаяк є значно дешевшим і доступнішим [4].

Програма літнього відпочинку – це унікальна програма, що спрямована не тільки на відпочинок, а на емоційне та фізичне відновлення. Ціллю табору є навчитися жити в гармонії зі своїм віком, ознайомитись з проблемами старості та методів як їх побороти, як справитися зі стресом. Для України літні табори для людей похилого віку теж, не є новиною. В 2016 році завершився літній сезон у Преславському психоневрологічному інтернаті, який під порядкований Департаменту

соціального захисту населення облдержадміністрації. У цій установі вже третій рік діє оздоровчий табір для підопічних та вихованців усіх споріднених інтернатних установ області. За словами фахівців, всього у психоневрологічному інтернаті перебуває 310 осіб, до літнього відпочинку було залучено понад 200 підопічних. Подібне оздоровлення проводилося на базі ПЗОВ «Лімниця» у Калуському районі [5]. Дніпровська міська рада, яка започаткувала добру традицію такого відпочинку у таборі «Золотий вік», організатори якої мають досвід проведення подібних заходів. Кожна зміна в таборі «Золотий вік» триває 6 днів. Одна з основних переваг табору «Золотий вік» – можливість вільного спілкування відпочивальників. Пенсіонери відпочинком задоволені і дивуються, що до цього жодному з мерів міста не спало на думку створити такий табір. «Я все, що хотіла, знайшла тут. Мені подобається, що ніхто ні до чого не змушує: хочеш – вишиваєш, хочеш – плетеш. Тут всі дуже задоволені, що про нас не забули і організували нам такий чудовий відпочинок», – ділиться враженнями пенсіонерка Катерина Жуковицька. На території табору облаштовані 5 тематичних зон активності. Усі програми занять розроблені з урахуванням вікових особливостей. Так, у спортивній зоні займатимуться аеробікою і спортивною ходьбою. В інтелектуальній секції можна знайти компаньйонів для гри в шахи, шашки чи доміно. У зоні творчості літні відпочивальники займатимуться малюванням, рукоділлям, випалюванням по дереву, плетінням на шпичках чи макраме. Співи, танці, караоке, а також гра на інструментах і створення вокально-інструментальних ансамблів – таке дозвілля чекає на пенсіонерів в естрадній зоні. Оздоровча секція передбачає курс масажу за медичними рекомендаціями, кисневу терапію і фізіотерапевтичні процедури. Загалом у таборі «Золотий вік» медичному обслуговуванню приділена особлива увага. Усі відпочивальники проходять загальне терапевтичне обстеження, а протягом зміни в будь-який момент можуть скористатися послугами професійних лікарів. Пенсіонерам також пропонують більше дізнатися про історію й мистецтво України та відвідати експозиції унікального для нашої країни Музею Хреста. Відпочивальники забезпечені

збалансованим 4-разовим харчуванням. Дієтичний раціон підібраний професійним лікарем-дієтологом [6]. «Такі табори – це унікальна річ на території України. Після виходу на пенсію старші люди втрачають сенс життя, замикаються в собі, хоча ще можуть жити, ще мають, що розказати. Такими таборами ми намагаємося довести їм, що життя після 60 тільки починається», – розповіла керівник відділу «Роботи з літніми людьми» об'єднання «Самопоміч» Людмила Гришко [7].

Тому впровадження програми, літнього відпочинку для людей поважного віку, особливо при залученні молодих студентів – виконає декілька функцій: по-перше, побудови мосту спілкування між поколіннями, та дасть змогу молодому поколінню поставити себе на місце тієї людини, яка потребує піклування. Як бачите, є маса креативних рішень щодо того, організації відпочинку для людей поважного віку. І для цього необов'язково мешкати за кордоном – українські бабусі й дідусі теж були б раді відчувати нашу небайдужість до їхнього життя – і для цього в нас із вами є маса можливостей! В таборі можна проводити майстер-класи або прочитати лекцію, надати безоплатні професійні послуги. Це лише частина добрих справ, які ми можемо зробити, аби подарувати їм тепло й піклування, відчуття затишку і турботи. Бо співчуття – усюди однаково. Різні лише способи того, як ми можемо його виявити. І це залежить від нас. А тому нехай кожен із нас загляне у свою душу та простягне руку допомоги тому, хто цього потребує, подарує іншому тепло, не сподіваючись отримати щось взамін. Зробити це можна, долучившись до благодійних фондів та громадських організацій [4].

Список використаних джерел:

1. Ліфарєва Н.В. Активізація людей похилого віку у культурно-дозвілєвій діяльності проекту «Університет третього віку» / Н.В. Ліфарєва // Наукові записки [Ніжинського державного університету ім. Миколи Гоголя]. Сер.: Психолого-педагогічні науки. – 2012. – № 4. – С. 35-39. – Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Nzspp_2012_4_9.

2. Онищенко О. Кому потрібні люди похилого віку [Електронний ресурс] / О. Онищенко // ZN.Ua. – 2010. – Режим доступу: https://dt.ua/SOCIETY/komu_potribni_lyudi_pohilogo_viku.

3. Сопко Р.І. Послуги людям похилого віку в Україні [Електронний ресурс] / Руслана Іванівна Сопко // Науковий вісник Ужгородського національного університету. – 2013. – Режим доступу: <https://dspace.uzhnu.edu.ua/jspui/bitstream/lib/1895/1/ПОСЛУГИ%20ЛЮДЯМ%20ПОХИЛОГО%20ВІКУ%20В%20УКРАЇНІ.pdf>.

4. Зелик Р. Табір для літніх франківців планують провести у вересні [Електронний ресурс] / Руслан Зелик // Газета курс. – 2018. – Режим доступу: <https://kurs.if.ua/news/tabir>.

5. Лащенко О. Старість в Україні: заслужений відпочинок чи випробування? [Електронний ресурс] / О. Лащенко // Радіо свобода. – 2010. – Режим доступу: <https://www.radiosvoboda.org/a/2174019.html>.

6. Титаренко І.О. Соціальний захист людей похилого віку в Україні: теоретичний аспект [Електронний ресурс] / І.О. Титаренко // Режим доступу: <http://ela.kpi.ua/bitstream/123456789/6230/1/09-4-23.pdf>.

7. Кривецька М. У Львові організують табір для стареньких [Електронний ресурс] / М. Кривецька // Захід.нет. – 2012. – Режим доступу: https://zaxid.net/u_lvovi.